

Jak jsem emigroval (náhodou) do Švýcar místo do Mnichova

Prolog: V roce 1968 založili soudruzi na VŠE pobočku organizace AIESEC na vzájemnou výměnu asistentů a studentů vysokých ekonomických škol, či universit. Když jsem se o tom dozvěděl, šel jsem do kanceláře ČSM, kde seděl můj spolužák z dětství. Povídám mu: Ahoj, soudruhu, prej tu hledaj nsvazáky na výměnu na FU do Západního Berlína. Kolega povídá, že jdu jak na zavalanou, protože jsem byl skutečně jediná výjimka jako nsvazák na VŠE. Vyjednali jsme výjezdní doložku do Západního Berlína a že tedy v září 68 pojedou na výměnu. Zkoušky i vojenske cvičení jsem měl za sebou a začal jsem se nudit. V červenci povídám momentálně nezaměstnanému kolegovi: Hele ty vole, vopatři si pas a vyjedem si do Mnichova za mejma kámošema tou tvoji Aerovkou. Vlád' a dal dohromady Aerovku (ten tzv. "prd, prd cililink") Měl totiž domluvino s jedním švycarským známým, že ji doveze do Curychu a tam mu ji prodá. Takže mu celá záležitost přišla vhod.

Vystarovali jsme slavnostně v 10 hodin dopoledne na začátku Jiráskova mostu směr Plzeň a ve 3 v noci se uprostřed Mnichova Aerovka zastavila a nejela a nejela a nejela. My ani vindru v kapse a co teď. No ty největší volove maj přecejten strážný anděly. Šel kolem náhodou slušně oblečený páreček a: "Jéééé, to je krásný autíčko, já sbírám veterány a prodejte mi ho s fleku!" Pozvali nás do bytu, kde jsme jim mírně sdělili, že jsme celý den skoro nic nejedli, a že nevíme kde budeme spát. Tak nás nakrmili, napojili, ustlali na pohovkách a ráno nám ukázali v garáži sbírku impozantních Adlerů, Mercedesů, DKWek atd. No my, že Aerovku nedáme, že je slíbená v Curychu. Pán přesto neztratil humor a odtáh nas za velkýho jáсотu přihlížejících k našim kamarádům. Vlád' a byl šikovnej samouk a Aerovku opravil. Pár dní v ní musel vozit naše kanmarády, ale co naplat, my jsme meli namířeno do Curychu. Museli jsme pro víza na Švycarský konzulát. Pan diplomat se vošival, že teda bychom měli mít Sfr. 100.- na den a kdo nám dá pobyt zdarma a podobně. Volal do Curychu Vlád'ovu kamarádovi, který se za nás zaručil. Pan diplomat nám vystavil víza. Já koukám do pasu a začal jsem se hlasitě smát. Bylo to průjezdní vízum Švycarskem na 3 HODINY!!! Byli jsme v prvním patře a Aerovka stála zaparkovaná naproti v ulici. Odevřel jsem okno a povídám mu: To nemyslíte vážně, že projedeme Alpy s tímhle muzeálním kouskem za 3 hodiny!!! On na to: Hoši, když vjedete do Švycar, tak vás budou určitě kontrolovat. Jestli vyjedete ze Švycar za 3 hodiny, nebo za 3 měsíce, nebo za 3 roky, to je každému jedno. My dostali tříhodinový víza a jeli do Curychu. Aerovku jsme tam nechali na prodej, vypůjčili jsme si od kolegy Renault 4 a jeli Francii skrz Paříž až do Trouville-sur-Mer, pak podél moře až po Le Mont-Saint-Michel ale to je vyprávění až u piva.

Epilog: Vrátili jsme se stopem do Prahy a jedna událost stíhala druhou. Žili jsme takřka s uchem na radiu. 21. srpna v noci hřměly Antonovy nad Prahou a tu a tam bylo slyšet

střelbu. To ráno nebylo hezký. Začal jsem dělat co se dalo, včetně roznášení letáku. Jednou jsem nesl pod bundou letáky přes most "Franty Procházky" od Národního divadla na Smíchov. Mosty byly zahrazeny na každé straně dvěma ruskými tanky. Kontrolovali každého kdo procházel a kdo měl připevněnou trikoloru na šatech, tak mu ji utrhli. Vojskáci mě nechali projít a já šel po liduprázdných mostě. Uprostřed, kde jsou schody na Střelecký ostrov jsem se zastavil a prohlížel plakáty na nástěnce u schodů. Byl tam taky kreslený plakát matky, jak drží mrtvé dítě a pod tím rusky "I ty!".

Najednou se za mnou vynořil ruský voják se samopalem, kterej vyběh ze schodů nahoru. Krátce si prohlíd nástěнку, strhnul ten plakát s matkou a drže ho v ruce, šermoval mi s ním před obličejem. Ve mě by se krve nedořezal. Konečně jsem poslouchal, co mi skrze zuby opakoval: "S tím ja razryvaju Ulbrichtu guby!" Asi sloužil v NDR a "miloval" Ulbrichta tak, že mu chěl s tím plakátem rozbít hubu. Strčil plakát do kapsy a šel mlčky směrem k divadlu.

Po jedné konspirativní návštěvě budovy VŠE jsme utkali mezi budovou VŠE a ROH Rajskou Zahradou nahoru. Najednou moje kamarádka povídá: "Tady litaj takovy malý raketky!" Hvízdaly nam kulky kolem uší a já si všim, že ze železničního mostu po nás jeden idiot střílí. Padli jsme do dětského pískoviště a počkali, až si ten hrdina Sovětského Svazu vyprázdnil zásobník. Pak jsme rychle přeběhli ulici U Rajske Zahrady do domu, kde nam jedna paní držela dveře, protože celou záležitost pozorovala. Jindy jsem se po rozdání letáku dostal až k Pražskému Haradu. Zajímalo mě, jestli je cesta k Haradu taky uzavřená. Byla. Nicméně jsem se dostal oklikou na Hradčanské náměstí a chtěl jít dolů ulici Ke Haradu do Nerudovky. V ulici Ke Haradu stála nahoře přes ulici v rozestupu řada vojáků jako stráž. Stáli ke mě zády a já nevěděl co mám dělat. Najednou

jsem si všim, že z Nerudovky zahybá nahoru skupina, skoro malý průvod, studentů, kteří nesli zkrvavenou českou vlajku. Když zahli nahoru do ulice Ke Hradu. Zavelel oficír těch vojáků: "Šag nazad! " Vojaci udělali krok zpátky a proladovali samopaly. Já jsem zezadu začal mávat na ty studenty, aby neblbli a vrátili se zpátky, protože mě bylo jasné, že by ty ruský hrdinove museli střílet. Ty kluci to naštěstí pochopili, obrátili se a začli utíkat zpátky do Nerudovky. A já? Ten velící oficír stál bokem a musel mě videt. Nic, oficír zase něco zavelel a já viděl, že vojaci postavili zbraň k noze. Prošel jsem se staženou hnědkou tím kordonem dolů směrem k Nerudovce a celou cestu jsem počítal s kulkou v zádech. Nicméně mě asi oficír věnoval spolupráci za spolupráci, že se nemuselo střílet. Jindy jsem šel parkem, kde se dříve říkalo „U tanku“. Musel jsem po těch všech pivech nutně..... Tam byl v parku veřejny pisoár. Koukám a neverím svým očím. Před pisoárem opřenej kalašnikov a vevnitř si ulevuje mohutnej rus. Skočim, proláduju a prošiju toho rusa, jak zákon káže! Tu samou vteřinu mi proběhlo hlavou, že ma někde v Rusku taky mámu, ženu a snad i děti. Nač si zatěžovat svědomi kvůli debilně ješitnejch politiků něčím, čeho bych pak v životě litoval. Šel jsem dovnitř a věnoval se s klidem mému "kšeftu". Ten vojak kouk na mě, pak kouk na ten kalašnikov, pak na mě a ja jen kejvnul hlavou směrem k tomu kalašnikovu. Podíval se na mě a rozzářil se vděčným úsměvem. Ja byl rád, že jsem v životě něco neudělal, čeho bych pak někdy litoval a byl jsem spokojenej, jako ten oficir na Hradě, že se nesřilelo. Zandali jsme součastne naše "náčini", pokývli spokojeně hlavama a odešli každý opačnym východem.

Těchhle "příjemných" styků s Rudou Armádou bylo více. Rozhodli jsme se s Vladimírem, že opustíme milovanou vlast a pojedem se podívat za Aerovkou. Museli jsme si znova s Vladimírem vyřídít výjezdní doložky a vízum do BRD. Výjezdní doložky se za komunistů vydávaly na písemnou žádost. Po zaplacení Kčs 600.- člověk dostal oficiální formulář. Ten se musel osobně vyzvednout a odevzdat a za pár dní přišla odpověď, že podle paragrafu 324 není vaše cesta v souladu se zájmy Československé republiky a tudíž se zamítá. Lidově česky řečeno šest stovek v prdeli. My jsme si vzájemně místo vyliž mi slušně říkali ono zaklínací číslo 324. Šli jsme tedy na policii, přemýšleje, zda to půjde rychleji a levněji. V úřadovně nám spadla čelist. Tam byla fronta a mladý ouřednice s razítkem v ruce razítkovali každému pas výjezdní doložkou zdarma a okamžitě na počkání!!!! Mě se ptala jen co jsem povoláním, ja že student, tak mi dala výjezdní doložku do všech států světa. Já byl tak paf, že jsem zapomněl tý holce dát pusku! A teď vízum do BRD. BRD zastupovala tehdy francouzská obchodní misie ve Štěpánsky ulici, co jsem chodíval do gymnasia. Tam byla fronta kolem bloku domů do Smeček, odtamtad do Krakovský a zase zpátky. Lidi se tam střídali v té frontě den a noc, no zkrátka francouzská organizace, ty holky na policii byly lepší. Nás se zmocnila beznaděj. (Zase zafungoval anděl strážnej) a ja dostal nápad. Povidám. Tady naproti gymnaziu je francouzský gymnásium pro děti diplomatů. Půjdem tam a zeptáme se, jestli by nám ty víza nevopatřili rychlejc. Zvoníme. Vyjde starší pán a my, jestli by nám nevopatřil u těch francouzů naproti víza do BRD. Udiveně se zeptal: "A proč bych to měl dělat?" Ze mě úplně nepochopitelně vyhrklo: "Protože muj dědeček byl čestným členem Alliance Francais!" Na to si francouzi pěkně potrpěj. "Napište mi vaše jméno, prosím!" Po chvíli se vrátil s tlustou knihou a s vyvalenejma vočima povídá: „Ca juste!“ Za dvacet minut jsme měli víza do BRD a jeli prvním vlakem Praha – Paříž s přestupem do Mnichova. Německy celníci se nás za hranicema ptali, zda-li máme něco k proclení, jako Kalašnikov, mrtvyho rusa, nebo třeba i tank! V Mnichově nás přivítali naši kamarádi a

první, čemu nás podrobili byla léčba, proti "Heimweh" – pochopitelně pivem. Léčba trvala tři dny a skoro noci, až jsem prosil třetí den číšníka s mázama piva, at mi přinese sodovku, že už vopravdu nemůžu. Se slovy: "Aaa, leck mi am Aasch!" mi bouch máz s pivem na stůl. Ja byl v tom okamžiku vyléčen, protože to bylo to samý jako v Praze, buď pivo a nebo mi vyliž..... jenže v Praze jen s püllitrem.

V Mnichově jsem se začal zajímat, kde a jak bych moh studovat dál. Studentská organizace ASTA ještě nevěděla co a jak a abych si napřed sehnal ubytování na koleji a šel za panem farářem Clochem. Flandák s kolárkem, jak se patří, diskutoval se mnou asi hodinu německy a vyptával se co jsem v Praze studoval. Poté povídá ryzí slovenštinou: "Vy hovorite aj vela dobre po německy!" Mě spadla čelist. Poradil mi, abych šel dostudovat do St. Gallenu, že ta škola je hodně podobná tomu, co jsem studoval v Praze. Vladimír měl v Curychu startovní kapitál za prodanou Aerovku, tak jsme šli zase pro víza na švýcarský vyslanectví. Ten samej pan diplomat nám povídá: "Jooo, hoši, to nejde. To musíte napřed do sběrného tabora v Zirndorfu a tam se rozhodne, do který země půjdete. Tak já mu na to povídám, to je teda škoda, protože jsou ještě prázdniny a já bych rád po osmi semestrech v Praze dokončil studia v St. Galenu. Takhle bych moh studovat bez přestávky. Pan diplomat si nás pořádně prohlíd a povídá: "Jak tak na vás koukám, nejste to vy dva, co tu byli v červenci s tím směšným autíčkem?" Povídám mu: "No jo, to jsme my! Autíčko nám skončilo v Curychu!" Pan diplomat natah rigorozne ruku: "Dejte mi sem ty vaše pasy!" Bouch tam razitko „Schweiz unbeschränkt“ = Švýcarsko neomezené. Tomu panu diplomatovi jsme do dnes moc vděční. V Curychu se naše cesty s Vládou rozešly.

V St. Gallenu si nás studenty rozebraly privátní rodiny na ubytování, s nimiž máme spojení do dnes. Obědy a večere jsme dostávali dva roky za pouhé poděkování v tehdejším Walliser Kelleru. Mě imatrikulovali na katedře pro „Absatz und Handel“ rovnou do pátého semestru. Škola byla skutečně podobná v různých předmětech škole v Praze. Při zkoušce z národního hospodářství jsem si v Praze vytáh otázku „monopolní cena“. Dělán zkoušku v St. Gallenu a co táhnu MONOPOLNÍ CENU!!

Jediná zkouška, z který jsem propad byla informatika.

Tu jsem potom nejen učil jako docent na střední škole v Bernu, ale živil jsem se s ni 41 let až do penze. V roce 1970 jsem školu po dvou letech ukončil s diplomem. Když jsem se někdy v roce 1974 opět vynořil na sekretariatu HSG, protože jsem vedl IT zpracování jedné hospodářské podnikové hry pro studenty ekonomie od UNIVACU, spráskla **paní Kočí** ruce:

"Pane Haškovec, kvůli vám tu máme alespoň tři telefony tejdně:

On nikdo nevěří, že jste tady vystudoval HSG za dva roky.

Sepsal **Zbyněk Haškovec** z vůle Boží lic. oec. HSG 08. srpna 2017

Dotazy přijímám přes Telefon: 079 411 61 32, nebo emajl: zhaskovec@hotmail.com